श्री ५ को सरकार

गृह मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको नेपाल पुलिस फोर्स (संशोधन) नियमावली २०१९ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

नेपाल पुलिस फोर्स नियमावली २०१५ (यसपछि मूल नियमावली भनिएको) मा संशोधन गर्नु वाञ्छनीय भएकोले,

पुलिस ऐन २०१२ को दफा ३९ ले दिएको अधिकार र त्यस सम्बन्धमा प्राप्त अरू सब अधिकारको प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको नियमहरू बनाएको छः–

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यो नियमहरूको नाम नेपाल पुलिस फोर्स (संशोधन) नियमावली २०१९ रहेको छ ।

(२) यो नियमावली ०१८।९।७ देखि प्रारम्भ भएको मानिने छ ।

(२) मूल नियमावलीको परिच्छेद २ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद २ मा देहाय बमोजिम संशोधन गरिएको छः–

(क) नियम १ को खण्ड (ख) को सट्टा निम्नलिखित खण्ड (ख) राखिएको छ–
(ख) आर्म पुलिस ।

(ख) नियम ३ मा खण्ड (च) पछि निम्नलिखित खण्ड (छ) राखिएको छ–
(छ) इन्स्पेक्टर ।

(ग) नियम ४ मा खण्ड (क) खारेज गरिएको छ र खण्ड (ख) (ग) (घ) र (ङ) लाई क्रमशः खण्ड (क) (ख) (ग) र (घ) गरिएको छ ।

३. मूल नियमावलीको परिच्छेद ३ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद ३ को सट्टा निम्नलिखित परिच्छेद ३ राखिएको छः–

परिच्छेद ३

नियुक्ति

१. प्रथम भर्नाको पदः– पुलिस फोर्समा साधारणतः देहायको पदहरूमा मात्र प्रथम भर्ना गरिने छ र अरू पदहरूमा नियुक्ति प्रमोशनद्वारा गरिने छः–

(क) गजेटेड श्रेणीमा————————————इन्स्पेक्टर ।

(ख) नन् गजेटेड श्रेणीमा————————————कन्सटबल ।

सर अ. स. इ. वा स. इ. पदमा नयां भर्ना गर्नुपर्ने आवश्यकता देखेमा श्री ५ को सरकारले गर्न सक्ने छ ।

२२६ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२. नियुक्ति गर्ने अधिकारीः– पुलिस फोर्सको पदहरूमा देहाय बमोजिम नियुक्ति गरिने छः–

(क) गजेटेड पदमा————————————श्री ५ को सरकारले ।

(ख) कन्सटेबल बाहेक अरू नन् गजेटेड पदमा——–आइ. जी. पी. ले ।

(ग) कन्सटेबल पदमा————————————पुलिस सुपरिन्टेन्डेन्टले ।

३. इन्स्पेक्टर पदमा भर्ना गर्ने तरीकाः– पुलिस फोर्सको इन्स्पेक्टर पदमा भर्ना गर्दा निम्नलिखित तरीकाबाट गरिने छः–

(क) खुला प्रतियोगिताद्वारा ७५ प्रतिशत पदहरूमा ।

(ख) सब– इन्स्पेक्टरहरूमध्येबाट प्रमोशनद्वारा २५ प्रतिशत पदहरूमा ।

तर प्रमोशनद्वारा इन्स्पेक्टर पदमा भर्ना गर्न आवश्यक संख्यामा योग्य व्यक्तिहरू नपाइएमा खुला प्रतियोगिताद्वारा ७५ प्रतिशतभन्दा बढी पनि भर्ना गर्न सकिने छ।

४. खुला प्रतियोगितामा भाग लिन सक्ने व्यक्तिहरूः– इन्स्पेक्टर पदको लागि खुला हुने प्रतियोगितामा निम्नलिखित व्यक्तिहरूले भाग लिन सक्ने छन्ः–

(क) सिलेक्शन हुने वर्षको वैशाख १ गते १८ वर्ष पुगेको तर २५ वर्ष ननाघेको ।

(ख) कुनै स्वीकृत विश्वविद्यालयबाट घटीमा बी. ए, वा बी. एस. सी. वा बी. कम पास गरी सर्टिफिकेट प्राप्त गरेको ।

(ग) कुनै नैतिक पतन देखिने फौज्दारी अभियोगमा सजाय नपाएको ।

(घ) राजनीतिमा नलागेको ।

(ङ) कुनै ध्वंसात्मक संस्थाको सदस्य नभएको वा नरहेको ।

(च) आफूले अध्ययन गरेको अन्तिम विश्वविद्यालय वा कलेजका प्रिन्सिपल वा एकेडेमी अफिसबाट र निजको चरित्रसंग राम्ररी परिचित आफ्नो नातेदार बाहेक निजको विश्वविद्यालय वा कलेजसंग असम्बन्ध हुई सम्मानित व्यक्तिहरूबाट राम्रो चरित्रको प्रमाणपत्र पाएको ।

(छ) उचाइ ५ फुट २ इञ्च भएको ।

(ज) छाती नफुलाउँदा ३१ इन्ची र फुलाउँदा ३३ इन्ची भएको ।

(झ) आँखा बढीमा माइन्स २ वा प्लस २ सम्मको चश्मा लगाउनुपर्ने ।

(ञ) शारीरिक योग्यताको सरकारी मेडिकल अफिसरले लायक ठहराएको ।

तर पुलिस कर्मचारी उम्मेदवार हुने हकमा सिलेक्सन हुने वर्षको वैशाख १ गते ३५ वर्ष ननाघेको भए माथि लेखिएको खण्ड (क) को अयोग्यता लागू हुनेछैन । इन्स्पेक्टर पदको उम्मेदवारमा जुनसुकै दर्जाको भए पनि हुन्छ ।

५. सिलेक्शन बोर्डको गठनः– नियम ३ बमोजिम खुला प्रतियोगिताद्वारा नियुक्ति गरिने इन्स्पेक्टर पदकोनिमित्त देहायको अधिकारीहरूको एक सिलेक्शन बोर्ड हुने छः–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) लोकसेवा आयोगको प्रतिनिधि----------अध्यक्ष ।

(ख) श्री ५ को सरकारको गृह सचिव----------सदस्य ।

(ग) पुलिस इन्स्पेक्टर जनरल ----------सदस्य ।

६. लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ता:- (१) उम्मेदवारहरूसंग निम्नलिखित विषयको लिखित परीक्षा हुने छ:-

(क) नेपाली लेख ।

(ख) अंग्रेजी लेख ।

(ग) गणित (अंक गणित र सामान्य बीज रेखा गणित) ।

(घ) सामान्य ज्ञान (यसमा नेपाल अधिराज्यको सामान्य ज्ञानको प्रश्नहरू समेत सामेल रहने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण हुने उम्मेदवारहरूले मात्र अन्तर्वार्तामा भाग लिन पाउने छन् ।

७. योग्यताको क्रम सूची तयार गर्ने:- नियम ६ बमोजिम लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्तामा उत्तीर्णभएका उम्मेदवारहरूको योग्यता क्रम सूची निम्नलिखित तरीकाले तयार गरिनेछ ।

(क) सिलेक्शन बोर्डले प्रत्येक उम्मेदवारले जाँचमा प्राप्त गरेका नम्बरअनुसार योग्यता क्रम सूची तयार गरी नियुक्तिको निमित्त गृहमन्त्रालयमा पठाउने छ । यही क्रमानुसार उम्मेदवारहरूको सिनियरिटी कायम रहने छ ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिम छानिएका उम्मेदवारहरूलाई नियुक्ति गर्नुभन्दा अघि कुनै कोर्श वा तालीममा सम्मिलित गराउनुपरेमा सो कोर्श वा तालीममा प्राप्त गरेको नम्बर वा रिपोर्टको क्रमको आधार लिई तिनीहरूको सिनियरिटी कायम रहने छ ।

(ग) छानिएका उम्मेदवारहरूमध्ये कसैले नेपाल अधिराज्यमा छोटो अवधिको कोर्श र कसैले विदेशमा लामो कोर्श समाप्त गरेको भए सिनियरिटी कायम गर्नको लागि नियुक्ति भएको मिति कायम हुनेछ ।

८, परीक्षणकालमा राखिने:- नयाँ नियुक्ति गरिएका व्यक्तिहरू दुई वर्षको परीक्षण काल-मा राखिने छन् र निजहरूले यस अवधिमा निर्धारित ट्रेनिंग कोर्शसमेत पूरा गरी प्राक्टिकल ट्रेनिंगमा कार्य कुशलताको प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नुपर्नेछ ।

९. परीक्षणकाल बढाउन सकिने:- श्री ५ को सरकारले मनासिब देखेमा परीक्षण काल बढाउन सक्नेछ ।

१०. नोकरीबाट हटाउने:- परीक्षण कालमा राखिएका व्यक्तिहरूले आफूलाई प्राप्त अवस-रको पूर्णरूपले प्रयोग नगरेमा वा सन्तोषजनक काम नगरेमा श्री ५ को सरकारले नयाँ नियुक्ति गरिएको व्यक्तिहरूलाई नोकरीबाट हटाउन सक्नेछ ।

२२ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

११. स्थायी नियुक्ति गर्ने:– (१) परीक्षणकालमा राखिएका व्यक्तिहरूको काम सन्तोष-जनक भएमा र तोकिएको ट्रेनिंग पास गरेमा श्री ५ को सरकारले निजहरूलाई स्थायी नियुक्ति गर्नेछ ।

(२) यस नियमको कुनै कुराले पनि परीक्षणकाललाई नोकरीको अवधिमा गणना गर्न बाधा पुऱ्याउने छैन ।

१२. कन्सटेवल पदमा भर्ना:– (१) पुलिसफोर्सको कन्सटेवल पदमा भर्ना गर्दा निम्न-लिखित तरीकाले गरिने छ:–

(क) खालि पदमा भर्ना गर्दा दुई महीना फरक पारी भर्ना गरिनेछ ।

(ख) खालि पदहरूमा पूर्ति गर्ननिमित्त जिल्ला सुपरिन्टेण्डेण्टले आफ्नो जिल्लामा विज्ञापन गराउने छ, र

(ग) भर्ना हुन चाहने–व्यक्तिले जिल्ला सुपरिण्टेण्डेण्ड अफिसबाट दरखास्त फाराम ली सो फाराम भरी तोकिएको–म्यादभित्र अधिकारीछेउ पेश गर्नुपर्छ ।

(२) निम्नलिखित व्यक्तिहरूले उप–नियम (१) को खण्ड (भ) बमोजिम दरखास्त दिन सक्नेछन् ।

(क) नियुक्ति गरिने वर्षको–वैशाख १ गते १८ वर्ष पुगेको तर २५ वर्ष ननाघेको र एक्स सर्भिसमेन रहेछ भने ३५ वर्ष ननाघेको,

(ख) नेपाली पढ्न र लेख्न राम्रोसंग जानेको,

(ग) नैतिक पतन देखिने फौज्दारी अभियोगमा सजाय नपाएको,

(घ) कुनै राजनीतिमा नलागेको,

(ङ) कुनै ध्वंसात्मक संस्थाको सदस्य नभएको वा नरहेको,

(च) सरकारी मेडिकल अफिसरले लायक ठहराएको,

(छ) आँखाको दृष्टि नर्मल भएको,

(ज) नफुलाउँदा ३० इञ्ची र फुलाउँदा ३२ इन्ची छाती भएको,

(झ) घटीमा ५ फिट २ इन्चसम्मको उचाइ भएको ।

(३) उप–नियम (१) र (२) बमोजिम दाखिल हुन आएका दरखास्तहरू छानविन गरी योग्य देखिएका उम्मेदवारहरूलाई परीक्षाको निमित्त जिल्ला सुपरिन्टेण्डेण्टले आफ्नो अफिसमा बोलाउनेछ ।

(४) उप–नियम (३) बमोजिम बोलाइएका व्यक्तिहरूलाई देहाय बमोजिम तीनजना सदस्य भएको एक समितिले अन्तर्वार्ता गरी नियुक्तिको निमित्त जिल्ला सुपरिन्टेण्डेण्टछउ सिफारिश गर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) जिल्ला सुपरिन्टेण्डेण्टले मनोनीत गरेको डी. एस. पी. – – अध्यक्ष

(ख) जिल्ला एस. पी. ९ को सहायक पुलिस इन्स्पेक्टर – – – सदस्य

(ग) डी. एस. पी. वा जिल्ला इन्स्पेक्टर – – – – सदस्य

(५) उप–नियम (४) बमोजिमको समितिले योग्यता क्रम निर्धारित गरी सिफारिश गरेका व्यक्तिहरूलाई पुलिस सुपरिन्टेण्डेण्टले कन्सटेवल पदमा स्थायी नियुक्ति गर्नेछ ।

४. मूल नियमावलीको परिच्छेद ४ मा संशोधन:– मूल नियमावलीको परिच्छेद ४ को सट्टा निम्नलिखित परिच्छेद ४ राखिएको छ ।

परिच्छेद–४

प्रमोशन र सरुवा

१. गजेटेड तथा नन्‌गजेटेड पदमा प्रमोशन:– पुलिसफोर्सको देहायको पदहरूमा देहाय बमोजिम निम्नलिखित अधिकारीले नोकरीको अवधि, कार्य र चरित्र सम्बन्धी रिपोर्टको आधारमा प्रमोशन गर्नेछ ––

(क) गजेटेड पदमा श्री ५ को सरकारले,

(ख) नन्‌गजेटड पदमा पुलिस इन्स्पेक्टर जनरलले, र

(ग) आफ्नो जिल्लाभित्र खालि हुन आएको हेड कन्सटेवल पदमा जिल्ला सुपरिन्टेण्डेण्टले ।

२. एस. पी. भन्दा माथिल्लो पदको प्रमोशन:– एस. पी. भन्दा माथिल्लो पद खालिमा प्रमोशन गर्दा इन्स्पेक्टर जनरलको राय सल्लाह र गोप्य रिपोर्ट लिई आवश्यक परेमा डिसियर (सर्भिस रेकर्ड) समेत हेरी श्री ५ को सरकारले गर्नेछ ।

३. डी. एस. पी. र एस. पी. पदमा प्रमोशन:– (१) पुलिसफोर्सको डिपुटी सुपरिन्टेण्डेण्ट र सुपरिन्टेण्डण्ट पद खालिमा प्रमोशन गर्दा देहाय बमोजिमको सिलेक्शन बोर्ड रहनेछ–

(क) पुलिस इन्स्पेक्टर जनरल – – – अध्यक्ष

(ख) डी. आइ. जी. पी. – – – सदस्य

(ग) डी. आइ. जी. पी. – – – सदस्य

(घ) एस. पी. (रेकर्ड) – – – सचिव

(२) सो सेलेक्शन बोर्डले सर्भिस रेकर्ड, योग्यता, कार्य कुशलता र नेतृत्व गर्न सक्ने दक्षताको आधारमा सेलेक्शन गर्नेछ ।

(३) सेलेक्शन बोर्डले आफ्नो ठहर र सिफारिशसाथ प्रमोशनकोनिमित्त श्री ५ को सरकार समक्ष पेश गर्नेछ ।

४. इन्स्पेक्टर पदमा प्रमोशन:– (१) इन्स्पेक्टर पदमा खालि भई सोस्थानमा प्रमोशन गर्नको लागि सिफारिश गर्ननिमित्त देहायका अधिकारीहरूको एक प्रमोशन समिति रहनेछ:–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) सिनियर डिपुटी इन्स्पेक्टर जनरल – – अध्यक्ष
(ख) डिपुटी इन्स्पेक्टर जनरल – – – सदस्य
(ग) एस. पी. – – – – सदस्य
(घ) एस. पी. (रिकर्ड) – – – सचिव

(२) सो प्रमोशन समितिको गठन पुलिस इन्स्पेक्टर जनरलले गर्नेछ ।

५. लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ता:– (१) इन्स्पेक्टर पदमा प्रमोशनको लागि खडा हुने उम्मेदवारहरूले देहायको विषयको लिखित परीक्षामा आवश्यक नम्बर प्राप्त गर्नुपर्नेछ–

(क) नेपाली लेख,
(ख) पुलिस काम सम्बन्धी ज्ञान,
(ग) अंक गणित,
(घ) सामान्य ज्ञान (यसमा नेपाल अधिराज्यको सामान्य भौगोलिक ज्ञानको प्रश्नसमेत सामेल रहनेछ) ।

(२) उप–नियम (१) बमोजिम लि खित परीक्षामा उत्तीर्ण हुने व्यक्तिले मात्र अन्तव र्तामा भाग लिन पाउनेछ ।

६. सर्भिस रेकर्ड (सेवा, काम र आचरण) :– प्रमोशन समितिले नोकरी, काम, चरित्र र अरू योग्यतासमेतको राम्रो अध्ययन गर्नेछ । विपरीत रेकर्ड–भएको उम्मेदवार जांचमा पास भए तापनि त्यसलाई प्रमोशनको सिफारिश गनछैन । यस्तो विपरित रिकर्डभएमा सो बोर्डले प्रष्ट लेखिदिनुपर्छ ।

७. प्रमोशनको लागि नाम पेश गर्ने:– प्रमोशन समितिद्वारा छानिएका उम्मेदवारहरूको नाम पुलिस इन्स्पेक्टरजनरलले प्रमोशनको निमित्त श्री५ को सरकार समक्ष पेश गर्नेछ ।

८. परीक्षणकालमा राखिने:– नियम २,३, र ४ बमोजिम प्रमोशनद्वारा नियुक्ति गरिएका व्यक्तिहरू एक वर्षको परीक्षणकालमा राखिने छन् र निजहरूले यस अवधिमा श्री ५ को सरकारले निर्धारित गरेको कोर्श पास गर्नुपर्नेछ ।

९. अफिसरको प्रमोशन गर्दा समय र नोकरी अवधि चाहिने:– इन्सपेक्टरदेखि माथिल्लो अफिसरको पदमा प्रमोशन गर्दा देहायको अवस्थामा देहाय बमोजिम समय र नोकरी अवधिको विचार गरी गरिनेछ :–

(क) इन्सपेक्टरबाट डेपुटी सुपरिन्टेन्डेन्ट अफ पुलिसमा ८ वर्ष सन्तोषजनक नोकरी पुगेपछि पद खालि छ र प्रमोशनको निमित्त छानिएमा ,
(ख) डी. एस. पी. बाट एस. पी. मा– १४ वर्ष सन्तोषजनक नोकरी पुगेपछि पद खालि छ र प्रमोशनको निमित्त छानिएमा ,
(ग) एस. पी. बाट डी. आइ. जी. पी. मा–२० वर्ष सन्तोषजनक नोकरी पुगेपछि पद खालि छ र प्रमोशनको निमित्त छानिएमा ,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) डी. आई. जी. बाट आइ. जी. पी. मा–२२ वर्ष सन्तोषजनक नोकरी पुगेपछि पद खालि छ र प्रमोशनको निमित्त छानिएमा ।

१०. गजेटेड पदमा प्रमोशनको निमित्त नोकरीको गणना:–

(क) गजेटेड पदमा नोकरी गरेको समय सबै जोडिनेछ।

(ख) रायंकबाट प्रमोशन पाई गजेटेड पदमा पुगेकालाई असिष्टेन्ट सब–इन्सपेक्टर र सब–इन्सपेक्टर भई कामगरेको नोकरीको ३ खण्डको १ खण्ड नोकरीको समय गजेटेड पदमा नियुक्ति हुंदा र प्रमोशन हुंदा जोडिनेछ ।

तर अ. स. इ. भन्दा मुनिको पदको नोकरी गजेटेडपदमा नियुक्ति हुंदा र प्रमोशन हुंदा जोडिने छैन ।

स्पष्टीकरण:– रायन्क भन्नाले हेड कन्सटेवल र कन्सटेवललाई बुझाउंछ ।

(ग) यो उप–नियमहरू लागू हुनुभन्दा पहिले रायन्कबाट गजटेड पदमा प्रमोशन पाएको र अ. स. इ. वा स. इ. भइसकेकाहरूका हक्मा अ. स. इ. र स. इ. भई काम गरेको नोकरीको दुई तिहाइ नोकरीको समय गजेटेड पदमा नियुक्ति हुंदा र प्रमोशन हुंदा जोडिनेछ ।

(घ) अरू सेवाबाट पुलिस सेवामा सरुवा भई आउनेको हक्मा माथि उप-नियम (क), (ख) र (ग) बमोजिम हुनेछ ।

स्पष्टीकरण:– अरू सेवाको गजेटेड पदमा गरेको सबै नोकरी अवधि, अ. स. इ. वा स. इ. सरहको दर्जामा गरेको नोकरीको ३ खण्डको १ खण्ड र यो उप–नियम लागू हुनु अघि अ. स. इ. वा स. इ. सरहको पदमा काम गरेको नोकरीको दुई तिहाइ समय गजेटेड पदमा नियुक्ति हुंदा र प्रमोशन हुंदा जोडिनेछ ।

११. सब–इन्सपेक्टर र असिष्टेण्ट सब–इन्सपेक्टर पदमा प्रमोशन गर्दा:–(१) पुलिसफोर्सको सब–इन्सपेक्टर र असिष्टेण्ट सब–इन्सपेक्टर पदमा प्रमोशन गर्न देहायको अधिकारीहरू भएको एक सेलेक्शन बोर्ड रहनेछ :–

(क) डिपुटी इन्सपेक्टर जनरल – अध्यक्ष

(ख) पुलिस सुपरिन्टेन्डेन्ट – – – – सदस्य

(ग) पुलिस सुपरिन्टेन्डेन्ट – – – – सदस्य

(घ) पुलिस सुपरिन्टेन्डेण्ट (रेकर्ड) – – सदस्य तथा सचिव

(२) सो सेलेक्शन बोर्डको गठन पुलिस इन्सपेक्टर जनरलबाट हुनेछ ।

(३) जिल्ला जिल्लाबाट एस. पी. हरूले नोकरी, काम, चरित्र र अरू योग्यतासमेतको आधारमा ठहऱ्याई सिफारिश गरेका असिष्टेन्ट सब–इन्सपेक्टर, हेड कन्सटेवल र पुलिस इन्सपेक्टर जनरलले सिफारिश गरेका असिष्टन्ट सब–इन्सपेक्टर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

तथा हेड कन्सटेवलको नोकरी, काम, चरित्र र अरू योग्यता हेरी सो बोर्डले छानी सिफारिशसाथ पुलिस इन्सपेक्टर जनरल समक्ष पेश गर्नेछ । पुलिस इन्सपेक्टर जनरलले बोर्डको राय उचित देखेमा नियुक्ति सदर गर्नेछ ।

१२. हेड कन्सटेवल पदमा प्रमोशन गर्दा:– (१) कन्सटेवलबाट हेड कन्सटेवलमा प्रमोशन गर्न जिल्ला (एरिया) का एस. पी. हरूले मनोनीत गरेका निम्नलिखित समितिले प्रमोशन हुने हेड कन्सटेवलको नाम सिफारिश गरी एस. पी. समक्ष पठाउने छ र एस. पी. ले सोही बमोजिम प्रमोशन दिई किताबमा नाम दर्ता गराउनेछ ।

(क) जिल्ला एस. पी.ले मनोनीत गरेको डी. एस. पी. – – अध्यक्ष
(ख) जिल्ला डी. एस. पी. वा इन्सपेक्टर – – – – सदस्य
(ग) जिल्ला डी. एस. पी. वा इन्सपेक्टर – – – – सदस्य

(२) प्रत्येक वर्ष जिल्ला डी. एस. पी. आफिसको इन्सपेक्टरहरूले नोकरी र कामको आधारमा प्रमोशन दिन सिफारिश गरेका कन्सटेवलहरू र एस. पी. ले सिफारिश गरेका कन्सटेवलसमेतको सिफारिशपत्रहरू पठाइदिएको आधारमा सो समितिले छानविन गरी योग्य देखिकालाई प्रमोशन दिन एस. पी. छेउ सिफारिश गर्नेछ ।

१३. नोकरीबाट हटाउने वा तल्लो पदमा ओह्राल्न :– नियम ८ बमोजिम परीक्षणकालमा राखिएका व्यक्तिहरूले आफूलाई प्राप्त अवसरको पूर्णरूपले प्रयोग नगरेमा वा सन्तोषजनक काम नगरेमा नियम १ बमोजिमका अधिकारीले निजहरूलाई नोकरीबाट हटाउन वा तल्लो पदमा ओह्राल्न सक्नेछ ।

१४. स्थायी नियुक्ति गर्ने:– (१) परीक्षणकालमा राखिएका व्यक्तिहरूको काम संतोषजनक भएमा पुलिस इन्स्पेक्टर जनरलले निजहरूलाई स्थायी नियुक्ति गर्नेछ ।

(२) यस नियमको कुनै कुराले पनि परीक्षणकाललाई नोकरीको अवधिमा गणना गर्न बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

१५. सरुवा गरिने समय:– कुनै पुलिस कर्मचारीलाई साधारणतया ३ वर्ष नपुगेसम्म सरुवा गरिनेछैन र ३ वर्षभन्दा बढी एक ठाउंमा राख्निने छैन ।

१६. सरुवा गर्ने अधिकारी:– निम्नलिखित अधिकारीले देहायमा लेखिएको पदमा सरुवा गर्न सक्नेछ :–

(क) ग्याजेटेड पदका लागि श्री ५ को सरकारले,
(ख) स० इ० पदमा पुलिस इन्स्पेक्टर जनरलले,
(ग) एस० पी० ले आफ्नो जिल्ला (एरिया) भित्रका अ० स० इ० सम्मलाई आफ्नै एरियाभित्र सरुवा गर्न सक्नेछ ,
(घ) जिल्ला डी० एस० पी० अफिस वा इन्स्पेक्टर अफिसका इन्चार्जले आफ्नो इलाकाभित्रका हेड कन्सटेबलसम्मलाई आफ्नो इलाकाभित्र सरुवा गर्न सक्नेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएकोमात्र लागु हुनेछ।

५. मूल नियमावलीको परिच्छेद ५ को नियम ३ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद ५ को नियम ३ को उप–नियम (३) को अन्तमा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ–

तर आफ्नो परिस्थिति अनुसार सबै कुराको अनुकूल मिल्न सके आफ्नै सरहदमा बोलाई सम्पर्क राख्न पनि हुन्छ।

६. मूल नियमावलीको परिच्छेद ५ को नियम ४ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद ५ को नियम ४ को उप–नियम (२) को सट्टा निम्नलिखित उप–नियम (२) राखिएको छ।

(२) पुलिस कर्तव्य विषयमा अदालत तथा अरू अधिकारीहरूबाट प्राप्त आदेश बमोजिम तुरुन्त कारवाई गर्ने गराउने।

७. मूल नियमावलीको परिच्छेद ६ को नियम ६ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद ६ को नियम ६ मा रहेको हरएक पुलिस थाना तथा चौकीमा रहेको अपराध सम्बन्धी शब्दहरूको सट्टा हरएक थाना तथा चौकीमा रहेको डायरी र पुलिस सम्बन्धी गोप्य रिपोर्ट बाहेक अरू अपराध सम्बन्धी शब्दहरू राखिएको छ।

८. मूल नियमावलीको परिच्छेद ७ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद ७ मा देहाय बमोजिम संशोधन गरिएको छः–

(क) नियम ४ को उप–नियम (३) को सट्टा निम्नलिखित उप–नियम (३) राखिएको छ।

(३) भई परिआउने बिदा, घर बिदा, बिरामी बिदासंग मिलाई लिन पाइने छैन।

(ख) नियम ४ को उप–नियम (८) पछि निम्नलिखित उप–नियम (९) थपिएकोछः–

(९) इलाका छाडी जानु नपर्ने विषय भई परिआउने बिदाको स्वीकृति लिइ-रहन नम्याएमा कुनै पुलिस कर्मचारीले बिदा बसेपछि रिपोर्ट गरी स्वीकृति गराए हुन्छ।

(ग) नियम ६ को उप–नियम (१) र (२) को सट्टा निम्नलिखित उप–नियम (१) र (२) राखिएको छ :—

६. विरामी विदाः–(१) पुलिस कर्मचारी काम (डिउटीमा खटिंदा चोटपटकलागी बि-रामी भएमा र विरामी भई अस्पतालमा भर्नाभई इलाज गराउंदा बाहेक निजले आफ्नो नोकरीको तमाम अवधिभरमा १८० दिन पूरा तलबी, १८० दिन आधा तलबी र २५० दिन बेतलबी विरामी बिदा दिन पाउन सक्नेछ।

(२) घरबिदा बाँकी भएको पुलिस कर्मचारीलाई सो घरविदाले पुगेसम्म यस्तो बिरामी बियदा दिइनेछैन।

तर माथि उप–नियम (१) या उल्लेख गरिएबमोजिम काम (डिउटी) मा चोट पटक लागी विरामी भई इलाज गरिरहेकालाई यो उप–नियम लागू गरिनेछैन।

(घ) नियम १० पछि निम्नलिखित नियम १० क. थपिएको छः–

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१० क.– कुनै पुलिस कर्मचारी गैर परी सो कुराको सूचना किताबखानामा लेखी गएपछि बिदा स्वीकार गर्नुपर्ने मनासिब माफिकको रिपोर्ट परेमा अधिकारीले आफूलाई उचित लागी स्वीकृति गरेमा किताबखानामा सोही कुरा सच्याई लेखी पठाउन सक्छ ।

९. मूल नियमावलीको परिच्छेद १० मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद १० मा देहाय बमोजिम संशोधन गरिएकोछः—

(क) नियम २ को सट्टा निम्नलिखित नियम २ राखिएको छः–

२. पदको अवधि (टेन्यूर):– (१) देहायका पदमा देहायका अवधिसम्म एउटै पदमा बहाल रहेका पुलिस कर्मचारीले तोकिएको अवधि भुक्तान गरेपछि अवकाश लिनेछ ।

(क) एस्. पी.	८ वर्ष
(ख) डी आइ. पी. जी.	४ वर्ष
(ग) आइ. जी. पी.	४ वर्ष

(२) उमेरको हद र पदको अवधिमा कुनै एक चांडो पुगेपछि पुलिस कर्मचारीले नोकरीबाट अवकाश लिनेछ ।

(३) सब्सटान्टीभ पदको हकमा मात्र पदको अवधि लागू हुनेछ ।

तर एकटिङ्ग पदलाई सो पदको अवधि लागू हुनेछैन ।

स्पष्टीकरणः– एकटिङ्ग एस्. पी. लाई पदको अवधि लागू हुंदैन । सब्सटान्टीभ एस. पी. छ र एकटिङ्ग डी. आइ. जी. पी. छ भने निजलाई एस्. पी. को अवधि लागू हुनेछ ।

(४) श्री ५ को सरकारले उपयुक्त ठहराएको कर्मचारीको पदावधिलाई उमेरको हद ननाघ्ने गरी बढीमा चार वर्षसम्म बढाउन सक्नेछ ।

(ख) नियम ४ को उपनियम (१) को सट्टा निम्नलिखित उप–नियम (१) राखिएकोछ–

४. पेन्शनः– (१) देहायका पुलिस कर्मचारीले देहाय बमोजिमको अवधिसम्म सरकारी नोकरी गरेपछि आफ्नो वार्षिक तलबको तीन खण्डको एक खण्ड पेन्सन पाउनेछ।

(क) ग्याजेटेड पद	२० वर्ष
(ख) सब–इन्स्पेक्टर र असिष्टेण्ट सब–इन्स्पेक्टर	१७ वर्ष
(ग) हेड कन्सटेबल र कन्सटेबल ।	१६ वर्ष

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) नियम ५, ६ र ८ को सट्टा निम्नलिखित नियम ५, ६, र ८ राखिएकोछः–

५. पारिवारिक उपदानः– कुनै पुलिस कर्मचारीको नोकरीमा छेद अथवा आफूले पेन्सन पाउन थालेको ५ वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा मृत कर्मचारीको परिवारलाई नियम ३ बमोजिम उपदान वा नियम ४ बमोजिम पेन्सन उपदानको रूपमा दिइनेछ ।

तर उपदानको रुपमा दिइने पेन्सनका हकमा यस्तो पेन्सन ५ वर्षभन्दा बढी समयसम्म प्राप्त हुने छैन र पेन्सन पाउनथालेको ५ वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएको पुलिस कर्मचारीको परिवारलाई सो ५ वर्ष पुगेपछि पेन्सन प्राप्त हुनेछैन ।

उदाहरणार्थः– चार वर्षदेखि पेन्सन पाइरहेको पुलिस कर्मचारीको मृत्युभएमा निजको परिवारलाई ५ वर्ष पूरा हुन बांकी १ वर्षको मात्र पेन्सन दिइनेछ । मृत कर्मचारीको परिवारलाई उपदानको रूपमा पेन्सन दिनुपरेमा एकै पटक एकमुष्ट दिइनेछ ।

६. असकवृत्तिः– (१) कुनै पुलिस कर्मचारीको असक्तताको कारण पुलिस सेवाको कारणबाट भएको ठहरेमा निजलाई जीवनभरकोनिमित्त असक वृत्ति दिइनेछ । पेन्सन पाउन गर्नुपर्ने नोकरी गरिसकेको भए यस नियमावलीमा लेखिए बमोजिम (रिटायर) अवकाश लिंदाको पेन्सन सरह पाउनेछ ।

(२) पेन्सन पाउन गर्नुपर्ने नोकरीको वर्षभन्दा सेवाको अवधि घटी भएमा नियमावली बमोजिम अवकाश लिंदाको तोकिएको पेन्सनबाट सो पेन्सन पाउने वर्ष पुऱ्याउन नपुग प्रत्येक पूरा वा चानचुन वर्षको निमित्त दामासाहीबाट कट्टी गरी बांकी पाउनेछ । यसरी कट्टी गर्दा एक तिहाइभन्दा बटी कट्टी गरिनेछैन अर्थात् कम्तीमा सो दर्जाले पाउने पेन्सनको दुई तिहाइ पाउनेछ।

उदाहरणार्थः– (क) कुनै पुलिस अफिसरको २० वर्ष नोकरी पुगेपछि मासिक ने, रू. १००।- हुन्थ्यो भने देहायको किमिसले पाउनेछः–

नोकरी वर्ष	मासिक पेन्सन रुपैयां
२०	१००
१५	७५
१४	७०
१०	६६।६६।२ । एक तिहाइभन्दा
५	६६।६६।२ । बढी कट्टी नगर्दा

२६.९ आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) कुनै पुलिस कर्मचारीको १५ वर्ष नोकरी पुगेपछि मासिक पेन्सन नं. रू. १५।– हुन्थ्यो भने देहायको किसिमले पाउनेछ ।

नोकरी वर्ष	मासिक पेन्सन रुपैयाँ
१५	१५
१३	१३
११	११
७	१० । एक तिहाइभन्दा
४	१८ । बढी कट्टी नगर्दा

(३) असक्ततताको लागि उप–नियम (१) र (२) मा उल्लिखित अंकमा मासिम थप तल लेखिए बमोजिम दिइनेछ।

असक्ततताको प्रतिशत	गजेटेड श्रेणी का अफिसर	स. इ.	अ. स. इ.	हे. कं.	कं.	फलोवर्ष
१००	१००	४०	३०	२५	२०	१५
९०	९०	३६	२७	२२।५०	१८	१३।५०
८०	८०	३२	२४	२०	१६	१२
७०	७०	२८	२१	१७।५०	१४	१०।५०
६०	६०	२४	१८	१५	१२	९
५०	५०	२०	१५	१२।५०	१०	७।५०
४०	४०	१६	१२	१०	८	६
३०	३०	१२	९	७।५०	६	४।५०
२०	२०	८	६	५	४	३

स्पष्टीकरण:–(क) सयकडा २० भन्दा कम्ती असक्ततालाई असक्तता भएको मानिने छैन ।

(ख) असक वृत्ति पाएका वा पाउने ठहरिएका पुलिस कर्मचारी पछि सरकारी नोकरीमा प्रवेश भएमा वा कायम रहेमा नोकरीको अवधि–भर यो नियममा लेखिएको असक्त वत्ति पाउने छैन ।

(४) असक वृत्ति पाउन योग्य ठहरिएका वा पाइरहेका कुनै पुलिस कर्मचारी–को मृत्यु सो वृत्ति पाउन शुरू भएको मितिले ५ वर्षसम्ममा भएमा मृत कर्मचारीको परिवारलाई उप–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नियम (१) बमोजिमको अशकवत्ति उपदानको रूपमा एकपटक एकैमुष्ट दिइनेछ :-

तर उपदानको रूपमा दिइने अशकवृत्तिका हकमा यस्तो वृत्ति ५ वर्ष भन्दा बढी दिइन छैन । अशकवृत्ति पाउन थालेको ५ वर्ष नपुग्दै कुनै पुलिस कर्मचारीको मृत्यु भएमा ५ वर्ष पूरा हुन बांकीको अशक वृत्ति मात्र निजको परिवारलाई प्राप्त हुनेछ ।

उदाहरणार्थः- ३ वर्षको असकवृत्ति लिसकेपछि अशक कर्मचारीको मृत्यु भएमा निजको परिवारले बाँकी २ वर्षको मात्र अशकवृत्ति उपदानको रूपमा एक मुष्ट पाउने छ ।

८. अशकवृत्ति निरोपण गर्नेः- अशकवृत्तिको निरोपण गर्दा असक हुने कारण परेको मितिदेखि कार्यभार मुक्त गरिएको मितिसम्म प्राप्त गरेको उच्चतम पद समावेश हुनुपर्छ । सो उच्चतम पद कायम मुकायम पद भएता पनि असकवृत्तिको निमित्त मान्य र कायम रहने छ । उच्चतम पदमा खाइपाई आएको तलबको हिसाबबाट निर्धारित हुनेछ । यस सम्बन्धमा औसत तलबको हिसाब हुनेछैन ।

(ध) नियम ९ पछि निम्नलिखित नियम १०, ११,१२, १३,१४र१५, थपिएको छः-

१० पारिवारिक वृत्ति र उपदान दिंदा अपनाउने कार्यविधिः- (१) कुनै पुलिस कर्मचारीको विधवा स्त्री, बालबच्चा वा कानून बमोजिम भएको एक धर्मपुत्रलाई निम्नलिखित नियमहरू अनुसार पारिवारिक वृत्ति दिनु मुनासिब देखेमा श्री ५ को सरकारले तल लेखिए बमोजिम वृत्ति र उपदानको व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

(२) पुलिस कर्मचारीको मृत्यु पुलिस सेवाको कारणबाट भएको भन्ने निर्विवाद ठहरिन आएमा कुनै एक वा एकभन्दा बढी व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

(क) विधवा स्त्रीको निमित छुट्टै आजीवन पारिवारिक वृत्ति,

(ख) जाया सन्तती वा अजाया सन्तती वा धर्मपुत्रलाई उपदान,

(ग) जाया सन्तती वा अजाया सन्तती वा धर्मपुत्रलाई सैक्षिक भत्ता,

(घ) विधवा स्त्रीलाई उपदान ।

स्पष्टीकरण (१) माथि खण्ड (क),(ख), (ग) र (घ) मा उल्लेख भएको भत्ताहरू सो मृत कर्मचारीको आश्रयमा रहेका बाबु आमा, दाज्यू, भाइ, दिदी बहिनीहरूलाई समेत मिल्न सक्नेछ ।

(२) यस नियमावलीमा जाया सन्तती भन्नाले विवाहिता स्त्रीबाट जन्मेका र अजाया सन्तती भन्नाले अविवाहिता स्त्रीबाट जन्मेका बालबच्चालाई जनाउँछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

११. पारिवारिक उपदान र शैक्षिक भत्ता दिइने अवस्थाः– पुलिस सेवाको कारणबाट कुनै पुलिस कर्मचारीको तत्कालै देहान्त भएमा वा त्यसको कारणबाट निको हुन नसकी देहान्त भएमा निजको परिवारले तल लेखिएको अवस्थामा नियम १० मा उल्लिखित पारिवारिक उपदान र शैक्षिक भत्ता पाउन सक्नेछ ।

(१) विवाहिता विधवा स्त्री वा जाया सन्तती वा कानून बमोजिम भएको धर्मपुत्रलाई देहायको अवस्थामा दिइनेछः–

(क) कुनै पुलिस कर्मचारीले नोकरीमा प्रवेश गर्नु अघि वा पुलिस सेवा को कारणबाट मृत्यु हुने घटना घट्नु अघि बिवाह गरिसकेको हुनुपर्छ ।

(ख) कुनै पुलिस कर्मचारीको मृत्यु समयमा निजको विधवा स्त्री निज-सित नछुट्टिएको हुनपर्छ

(ग) जाया सन्तती कोही पनि नभएमा मात्र कानून बमोजिम भएको एक धर्मपुत्रलाई मिल्नेछ ।

(२) अविवाहिता विधवा पत्नीलाईः–विवाहिता विधवा स्त्री नभएमा वा पतिको मृत्यु अघि निजबाट छुट्टिसकेको भए अविवाहिता स्त्रीले मान्यता पाउनेछ । सो अविवाहिता स्त्री पनि मृत्यु हुने घटना पुलिस सेवाको कारणबाट घट्नुभन्दा अघि ल्याएको हुनुपर्छ र मृत्यु हुने समयमा छुट्टिएको हुनु हुंदैन ।

(३) आमा बाबुलाईः– (क) मृत पुलिस कर्मचारीको जाया सन्तती वा कानून बमोजिम भएको धर्मपुत्र वा अविवाहिता पत्नी कोहीपनि नभई पेन्शन उपदान इत्यादि कुनैमा कसैकोपनि हक दावी नपुग्ने भएमा मात्र आमा बाबुलाई मिल्न सक्नेछ ।

(ख) आमा बाबुको जीवन आधार नै मृत पुलिस कर्मचारी भई सो दुईमध्ये बाबु नभएको वा भए पनि वृद्धावस्था वा अन्य कारणबाट जीविका चलाउन नसक्ने भइरहेको भए वा कुनै एक वा दुवैको आर्थिक अवस्था गए गुजे्को भन्ने श्री ५ को सरकारले महसूस गरेको मिति उप्रान्त जीवन वृत्तिको सहुलियत मिल्न सक्नेछ । यस अवस्थामा दुबैलाई वा एक जनालाई विधवास्त्रीले पाउने अंकको दुई तिहाइमा नबढ्ने गरी मनासिब ठहरिन आएको दरले मिल्न सक्नेछ ।

(४) दाज्यू भाइ दिदी बहिनीलाईः– (क) मृत पुलिस कर्मचारीको जाया सन्तती वा कानून बमोजिम भएको धर्मपुत्र वा धर्मपत्नी वा अविवाहिता

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पत्नी वा बाबू वा आमा कोही पनि नभई पेन्शन उपदान इत्यादि कुनैमा कसैको पनि हक दावी नपुग्ने भए मात्र दाज्यू भाइ दिदी बहीनीलाई मिल्न सक्छ।

(ख) निजको दाज्यू भाइ, अविवाहिता दिदी बहिनी निजको मृत्यु तक निज उपर आश्रित भइरहेको र निज सबैको पनि आर्थिक तथा अन्य अवस्था गए गुज्रेको भन्ने श्री ५ को सरकारले महसूस गरेको मितिपछि तिनीहरूलाई जीवन वृत्तिको सहुलियत मिल्न सक्नेछ। यस अवस्थामा तिनीहरू सबैलाई गरी वा एक जनालाई बिधवा स्त्रीले पाउने अङ्कको दुई तिहाइमा नबढ्ने गरी मनासिब ठहरिन आएको दरले मिल्न सक्नेछ।

१२. पारिवारिक वृत्तिको निरोपण गर्ने:– पारिवारिक वृत्तिको निरोपण गर्दा पुलिस सेवाको कारणबाट तत्काल मृत्यु भएमा सो मृत्यु बखतको पद (स्थायी वा कार्यबाहक पदको भए पनि) र तत्काल मृत्यु नभएमा सो मृत्यु हुनुपर्ने घटना घटेको मितिदेखि मृत्यु भएको मितिसम्ममा प्राप्त गरेको उच्चतम पदलाई कायम गरिनेछ।

१३. बिधवा स्त्रीलाई पारिवारिक वृत्तिको सहुलियत:– कुनै पुलिस कर्मचारी पुलिस सेवाको कारणबाट देहान्त भएको ठहरिएमा निजको विधवा स्त्रीलाई तल लेखिए बमोजिम दरवन्दीको पारिवारिक बृत्तिमा थप पटके उपदान पनि दिन सक्नेछ।

(क) मृत कर्मचारीको पद	पारिवारिक बृत्तिको मासिक दर
आइ० जी० पी०	२००
डी० आइ० जी० पी०	१५०
एस० एस० पी० र एस० पी०	१००
डी० एस० पी०	७५
इन्स्पेक्टर	५०
सब–इन्स्पेक्टर	३०
अ० स० इ०	२५
हेड कन्सटेवल	२०
कन्सटेवल	१५
फलवोर्स	१२

(ख) मृत कर्मचारीको पद	पटके उपदान
आइ० जो० पी०	७०००
डी० आइ० जी० पी०	५०००
एस० एस० पी० र एस० पी०	३०००
डी० एस० पी०	२०००

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

इन्स्पेक्टर	१५००
सब–इन्स्पेक्टर	७००
अ० स० इ०	५००
हेड कन्सटेबल	३००
कन्सटेबल	२००
फलबोर्स	१५०

स्पष्टीकरण:– बिवाहिता वा अबिबाहिता विधवा स्त्री नभए यो पटके उपदान सन्ततीलाई मिल्न सक्नेछ।

१४. सन्ततीहरूलाई बृत्ति–मृत पुलिस कर्मचारीको मृत्यु पुलिस सेबाको कारणबाट भएमा निजको प्रत्येक जाया सन्तती, प्रत्येक अजाया सन्तती वा कानून बमोजिम भएको धर्मपुत्रको निमित्त कुनै उपयुक्त बृत्तिको व्यवस्था हुनेछ।

असामी	गजेटेड प्रेणीको अफिसरका	स. इ. र अ. स. इ. को	हे. कं. र कन्स.	फल बर्ख	कैफियत
१. आमा नभएको सन्तती १ के दर मासिक	२५	१०	७	५	बिबाहिता वा अविवाहिता बिधवा स्त्री नभएको
२. अरू अवस्थामा सन्तती १ के दर मासिक	१५	६	४	३	

तर सन्ततीलाई वृत्ति दिंदा देहायको बन्देज पालन गर्नुपर्छ:–

(क) छोराले २१ वर्ष नपुग्जेल मात्र बृत्ति पाउनेछ। २१ वर्ष नपुग्दै सरकारी सेबामा प्रवेश गरेमा सेवामा प्रवेश गरेको मिति पछि बृत्ति पाउने छैन।

(ख) छोरीले पनि २१ वर्ष नपुगुञ्जेल मात्र बृत्ति पाउनेछ, २१ वर्ष नपुग्दै विवाह भो अथवा पोइल गयो भने सो विवाह अथवा पोइल गएको मितिपछि बृत्ति पाउने छैन।

१५. सन्ततीको निमित्त शैक्षिक भत्ता:– मृत गजेटेड श्रेणीको अफिसरको सन्ततीलाई शैक्षिक भत्ता दिन सकिनेछ। निजको प्रत्येक सन्तती वा कानून बमोजिम भएको एक धर्म-पुत्रलाई शिक्षा उपार्जनको निमित्त हदसे हद उपल्लो अंक वर्षको ने.रू. २४०।– हुनेछ। तर यो भत्ता १८ वर्ष पुगेपछि मिल्ने छैन।

१०. मूल नियमावलीको परिच्छेद ११ को नियम ५ पछि थप नियम:– मूल नियमावलीको परिच्छेद ११ को नियम ५ पछि निम्नलिखित नियम ५ (क) थपिएको छ:–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५(क) राजीनामा गर्नेको राशन तलबः– कुनै पुलिस कर्मचारीले राजीनामाको निवेदन दिई अधिकारीले सो राजीनामा स्वीकृत गरेमा उक्त पुलिस कर्मचारीले सूचना गरिएको मितिसम्मको राशन पाउनेछ ।

११. मूल नियमावलीको परिच्छेद १ को नियम ५ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद १२ को नियम ५ को उप–नियम (१) पछि निम्नलिखित प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको :–

तर यस परिच्छेदको नियम ४ को उप–नियम (१) बमोजिम मुख्य वा माथिल्लो दर्जाका पुलिस कर्मचारीको निमित्त ३० दिनसम्म काम गरे बापत कुनै किसिमको तलब भत्ता दिइने छैन र तीस दिनभन्दा बढी अवधि काम गरेकोमा त्यस्तो बढी अवधिको मुख्य वा माथिल्लो दर्जाको पुलिस कर्मचारीले पाए सरह तलब भत्ता पाउने छ ।

१२. मूल नियमावलीको परिच्छेद १३ मा संशोधनः– मूल नियमावलीको परिच्छेद १३ मा देहाय बमोजिम संशोधन गरिएको छः–

(क) नियम ८ पछि देहायको नियम ८ क र ८ ख थपिएको छः–

८ क. उमेरको गणना गर्नेः– यस नियमावली बमोजिम कुनै पुलिस कर्मचारीको उमेर गणना गर्दा निजको नियुक्तिको समयको उमेरलाई कायम गरिनेछ–

तर खुला प्रतियोगिताबाट सिफारिश भई आई नियुक्ति हुनेको हकमा निजको प्रतियोगिताको समयको उमेरलाई कायम गरिनेछ ।

८ ख. उपचार र पुरस्कारः– (१) कुनै पुलिस कर्मचारीलाई आफ्नो ओहदाको कर्तव्य पालन गर्दा चोट लाग्न गै घायल भएमा उपचारको लागि अथवा उपचार भएपछि तन्दुरुस्तीको लागि हावापानी बदल्न जान आवश्यक छ भन्ने देखेमा खण्ड (३) बमोजिमको उपचार खर्च दिन सकिनेछ ।

(२) कुनै पुलिस कर्मचारीले आफ्नो ओहदाको कर्तव्य पालन गर्दा आफ्नो शरीरलाई खतरा पर्न सक्तछ भन्ने जानी जानी सो खतराको परवाह नगरी वीरतापूर्वक संभाव्य हानि नोक्सानीबाट जोगाई सरकारी कोषको वा कोषमा जम्मा हुने अधिकांश रुपैयाँ नगदी वा जिन्सीको रूपमा उपलब्ध गराएमा वा उपलब्ध हुने गराएमा खण्ड ३ बमोजिमको पुरस्कार पाउन सक्नेछ ।

(३) खण्ड (१) र (२) बमोजिम दिइने उपचार वा पुरस्कार बापत देहायका अधिकारीले देहायका रुपैयांमा नबढाई तत्काल पुरस्कार दिन सक्नेछ ।

(क) आइ. जी. पी. ले	२५० सम्म
(ख) डी. आइ. जी. पी. ले	१५० सम्म
(ग) एस. पी, ले	१०० सम्म
(घ) डी. एस. पी. वा इन्सपेक्टर अफिसका इन्चार्जले	५० सम्म

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) नियम ९ को सट्टा देहायको नियम ९ राखिएको छः–

९. यो नियमावली लागू हुने र खारेजी :– (१) यो नियमावलीमा लेखिएका कुराहरूमा यही नियमावली बमोजिम र अरूमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

(२) यो नियमावलीको ठांउ ठांउमा रहेको ए. आइ. जी. पी. शब्दहरू झिकिएको छ ।

आज्ञाले–
मे. ज. क्षेत्रविक्रम राणा
श्री ५ को सरकारको सचिव,
गृह मन्त्रालय ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।